

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom obsega:

- Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05 z dne 4. 10. 2005),
- Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 56/07 z dne 26. 6. 2007),
- Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 29/09 z dne 14. 4. 2009),
- Uredbo o spremembi Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 91/10 z dne 15. 11. 2010),
- Uredbo o spremembah Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 1/13 z dne 4. 1. 2013),
- Uredbo o spremembah Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 39/15 z dne 5. 6. 2015),
- Uredbo o spremembah Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 191/20 z dne 18. 12. 2020).

UREDBA **o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom**

(neuradno prečiščeno besedilo št. 6)

1. člen **(vsebina)**

Ta uredba določa varovalne gozdove in gozdove s posebnim namenom z izjemno poudarjeno raziskovalno funkcijo, režim gospodarjenja s temi gozdovi, izvajalca tega režima in zavezanca za zagotovitev sredstev za stroške, ki nastajajo zaradi posebnega režima gospodarjenja.

2. člen **(varovalni gozdovi in gozdni rezervati)**

(1) Varovalni gozdovi so gozdovi, ki varujejo zemljišča usadov, izpiranja in krušenja, gozdovi na strmih obronkih ali bregovih voda, gozdovi, ki so izpostavljeni močnemu vetru, gozdovi, ki v hudourniških območjih zadržujejo prenatrjeno odtekanje vode in zato varujejo zemljišča pred erozijo in plazovi, gozdni pasovi, ki varujejo gozdove in zemljišča pred vetrom, vodo, zameti in plazovi, gozdovi v kmetijski in primestni krajini z izjemno poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti ter gozdovi na zgornji meji gozdne vegetacije.

(2) Gozdovi s posebnim namenom z izjemno poudarjeno raziskovalno funkcijo so gozdni rezervati. To so gozdovi, ki so zaradi svoje razvojne faze in dosedanjega razvoja izjemno pomembni za raziskovanje, proučevanje in spremljanje naravnega razvoja gozdov, biotske raznovrstnosti in varstva naravnih vrednot ter kulturne dediščine.

3. člen

(opredelitev varovalnih gozdov in gozdnih rezervatov)

(1) Varovalni gozdovi in gozdni rezervati se določijo po oddelkih oziroma odsekih gozdnogospodarskih enot, gozdnogospodarskih območij.

(2) Varovalni gozdovi so določeni v prilogi 1, ki je sestavni del te uredbe.

(3) Gozdni rezervati so določeni v prilogi 2, ki je sestavni del te uredbe, pri čemer so gozdni rezervati s strogim varstvenim režimom označeni s številko 1, gozdni rezervati z blažjim varstvenim režimom s številko 2.

4. člen

(kartografska določitev varovalnih gozdov in gozdnih rezervatov)

(1) Meje varovalnih gozdov in gozdnih rezervatov oziroma njihove lege v prostoru so določene z oddelki oziroma odseki varovalnih gozdov in gozdnih rezervatov in z mejami gozdov znotraj oddelkov oziroma odsekov v merilu 1:5000. Zapis meja se hrani v digitalni obliki kot sloj geografskega informacijskega sistema. Zapis meja v digitalni obliki se hrani na ministrstvu, pristojnem za gozdarstvo (v nadaljnjem besedilu: Ministrstvo), in na območnih enotah Zavoda za gozdove Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Zavod) ter je dostopen na svetovnem spletu na Javnem pregledovalniku grafičnih podatkov Ministrstva.

(2) Za potrebe izvajanja ukrepov varstva varovalnih gozdov in gozdnih rezervatov ter priprave prostorskih aktov se pridobijo podatki o meji varovalnih gozdov in gozdnih rezervatov tako, da se sloj geografskega informacijskega sistema v merilu 1:5000 iz prejšnjega odstavka prekrije z digitalnim katastrskim načrtom. Prekrivanje podatkov in seznam parcel, ki ležijo na posameznem območju, pripravi Zavod na zahtevo stranke. Stroške priprave podatkov krije stranka, razen upravnih enot in občin, za katere so ti podatki brezplačni. Pri presoji upoštevanja varovalnih gozdov in gozdnih rezervatov v prostorskih aktih in pri posegih v gozdove se upoštevajo tudi dopustna odstopanja, ki so posledica položajne natančnosti digitalnega katastrskega načrta, kar ugotovi Zavod.

5. člen

(režim gospodarjenja z varovalnimi gozdovi)

Pri gospodarjenju z varovalnimi gozdovi mora Zavod zagotavljati:

- pravočasno obnovo oziroma posek prestarelega drevja,
- malo površinsko izvajanje sečenj,
- puščanje primerno visokih panjev pri poseku drevja na plazovitih območjih in območjih, kjer je nevarnost snežnih plazov,
- načine spravila in uporabo spravilnih sredstev, kot je določeno z gozdnogospodarskim načrtom gozdnogospodarske enote,
- sanacijo poškodovanih tal zaradi preprečevanja erozije,
- odstranjevanje drevja iz hudourniških strug,
- pravočasno izvedbo vseh gozdno gojitvenih del, ki zagotavljajo ohranitev in stabilizacijo varovalne vloge gozda in
- rabo biološko razgradljivih olj pri delu s stroji in napravami.

6. člen

(delitev gozdnih rezervatov)

Gozdni rezervati se glede na režim gospodarjenja delijo na gozdne rezervate s strogim varstvenim režimom in gozdne rezervate z blažjim varstvenim režimom.

7. člen **(gozdni rezervat s strogim varstvenim režimom)**

(1) V gozdnih rezervatih s strogim varstvenim režimom so prepovedane vse gospodarske, rekreacijske, raziskovalne in druge dejavnosti, ki bi lahko kakorkoli spremenile obstoječe naravno stanje in vplivale na nemoten naravni razvoj v prihodnosti.

(2) Ne glede na prepovedi iz prejšnjega odstavka je v gozdnih rezervatih s strogim varstvenim režimom dovoljeno opravljati naloge javne gozdarske službe, javne službe ohranjanja narave in nadzorstvene naloge lovstva ter gozdarstva.

(3) Ne glede na prepovedi iz prvega odstavka tega člena lahko Ministrstvo na podlagi vloge znanstveno-raziskovalnih ali izobraževalnih organizacij dovoli opravljanje posameznih raziskovalnih ali izobraževalnih nalog potem, ko si pridobi mnenje Zavoda in Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave. V dovoljenju se navedejo tudi pogoji za opravljanje teh nalog.

(4) Okrog gozdnega rezervata s strogim varstvenim režimom se lahko v soglasju z lastnikom gozda ob gozdnem rezervatu določi varstveni pas, ki ne sme biti ožji od ene sestoje višine. V njem se lahko izvajajo samo sanitarne sečnje. Če vodi ob gozdnem rezervatu ali skozenj gozdna prometnica, gozdna učna pot, planinska pot, ali druga pot v javni rabi, je dovoljeno posekati drevesa, ki neposredno ogrožajo promet in gibanje ljudi.

(5) Posek dreves iz prejšnjega odstavka se lahko opravi na podlagi soglasja Zavoda.

8. člen **(gozdni rezervat z blažjim varstvenim režimom)**

(1) V gozdnih rezervatih z blažjim varstvenim režimom velja varstveni režim iz prejšnjega člena.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka je dovoljen ogled rezervata po gozdni učni poti ob spremstvu lastnika gozda ali delavca javne gozdarske službe oziroma uporaba poti v javni rabi, ki vodi skozi rezervat.

(3) Zaradi zagotavljanja poučne in turistične funkcije v gozdnem rezervatu z blažjim varstvenim režimom Ministrstvo dovoli vzdrževanje obstoječih poti v javni rabi, informativnih tabel, ki so določene v načrtih za gospodarjenje z gozdovi ter vzdrževanje objektov kulturne dediščine pod pogojem, da dela ne bodo povzročila škodljive spremembe obstoječega naravnega stanja in vplivala škodljivo na nemoten naravni razvoj v prihodnosti. Izdelavo nove učne poti se dovoli le z dovoljenjem Ministrstva.

(4) Okrog gozdnega rezervata z blažjim varstvenim režimom se lahko v soglasju z lastnikom gozda ob gozdnem rezervatu določi varstveni pas, ki ne sme biti ožji od ene sestoje višine.

9. člen **(posegi v varovalne gozdove)**

(1) Posegi, ki niso povezani z gospodarjenjem z varovalnimi gozdovi in ne bodo bistveno negativno vplivali na funkcije gozdov, zaradi katerih je bil gozd razglašen za varovalni gozd, se lahko izvajajo na podlagi predhodno pridobljenega dovoljenja, ki ga izda Ministrstvo.

(2) V dovoljenju iz prejšnjega odstavka se določijo pogoji za izvedbo posega na podlagi presoje vpliva posega na varovalni gozd, ki jo opravi Zavod.

10. člen **(izvajanje režima gospodarjenja)**

Zavod mora zagotoviti izvedbo del, ki so zaradi izvajanja režima gospodarjenja z varovalnimi gozdovi in z gozdnimi rezervati določena v načrtih za gospodarjenje z gozdovi.

11. člen **(označitev območij varovalnih gozdov in gozdnih rezervatov)**

(1) Meje gozdnih rezervatov se v naravi označijo na deblih stoječega drevja ali na vraščenih skalah 170 cm od tal z dvojno vodoravno modro črto ter z opozorilnimi tablam. Rezervati se lahko opremijo z informacijskimi tablam.

(2) Na območjih, ki so varovani po predpisih o ohranjanju narave, se pri označevanju upošteva predpis, ki ureja označevanje varovanih območij.

12. člen **(spremljanje stanja varovalnih gozdov in gozdnih rezervatov)**

Spremljanje stanja varovalnih gozdov in gozdnih rezervatov izvaja Zavod v sodelovanju z izvajalci javnih služb s področja varstva okolja in znanstveno-raziskovalnimi ter izobraževalnimi organizacijami.

13. člen **(zagotovitev sredstev)**

(1) Sredstva za stroške, ki so potrebni za izvedbo del, ki se morajo izvesti, in sredstva za povečanje stroškov gospodarjenja, ki nastanejo zaradi režima gospodarjenja v varovalnih gozdovih, določenega s to uredbo, ter sredstva za izplačilo odškodnin zaradi omejevanja uživanja lastnine v gozdnih rezervatih, se na podlagi te uredbe zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije.

(2) Izplačilo lastniku gozda oziroma izvajalcu režima gospodarjenja se izvede na podlagi prevzema in obračuna del, opravljenih na podlagi predpisov, ki urejajo financiranje in sofinanciranje vlaganj v gozdove.

[Priloga 1: Varovalni gozdovi](#)

[Priloga 2: Gozdni rezervati](#)

Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. [88/05](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»14. člen
(končna določba)

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. [56/07](#)) dodaja 13.a člen uredbe:

»13.a člen
(prehodna določba)

V gozdovih, ki so bili do uveljavitve te uredbe, v skladu s 93. členom Zakona o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 13/98 – odl. US, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1 in 115/06), zavarovano naravno bogastvo in s to uredbo niso razglašeni za varovalni gozd ali gozd s posebnim namenom, se upošteva spremenjeni režim v primeru gospodarjenja z gozdom tako, da se ne glede na določila veljavnih gozdnogospodarskih načrtov ukrepi in načini njihove izvedbe v teh gozdovih določijo za obdobje do izteka veljavnosti teh načrtov z gozdnogojitvenimi načrti v skladu s 13. členom Zakona o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 13/98 – odl. US, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1 in 115/06), ob upoštevanju ciljev in usmeritev določenih za enake gozdne ekosisteme z veljavnim gozdnogospodarskim načrtom.«;

ter vsebuje naslednjo končno določbo:

»7. člen

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. [29/09](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»4. člen

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Uredba o spremembi Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. [91/10](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»2. člen

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Uredba o spremembah Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. [1/13](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»3. člen

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Uredba o spremembah Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. [39/15](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»2. člen

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Uredba o spremembah Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. [191/20](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»KONČNA DOLOČBA

3. člen
(začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.